

Μείνουμε
Θεμελιώδη Παραταρξίση
Τιανίωσι

Κυλίση οργάνων με
Εξαγγελιών ουσιαστική με
ούτε 1 δέση γι' αυτή.

Σύντροφοι και συντρόφισσες,

Το ΠΑΣΟΚ είναι εδώ. Ενωμένο, δυνατό. Δεν είναι σχήμα λόγου. Δεν είναι σύνθημα. Είμαστε εδώ σε μια κορυφαία στιγμή συσπείρωσης μετά από μια εμπειρία 3^{1/2} χρόνων διακυβέρνησης της χώρας από τη Νέα Δημοκρατία. Είμαστε εδώ για να συζητήσουμε με ποιο σχέδιο μπορούμε να φανούμε χρήσιμοι στην ελληνική κοινωνία, ν' ανταποκριθούμε στις ανάγκες της, να κάνουμε πραγματικότητα τις αναμονές και τις ελπίδες της για ένα καλύτερο αύριο. Ένα καλύτερο αύριο για όλους. Είμαστε εδώ για να προετοιμάσουμε το κλείσιμο μιας αποκαρδιωτικής παρένθεσης, το γύρισμα μιας σελίδας της ιστορίας.

1. Όσο περνάει ο καιρός όλο και περισσότεροι πολίτες αναρωτιούνται που πάει αυτή η χώρα, πώς πορεύεται η ελληνική κοινωνία. Απομυθοποιούνται ένας κατόπιν του άλλου οι μύθοι πάνω στους οποίους η Νέα Δημοκρατία πάτησε για να αναρριχηθεί στην εξουσία. Η αξιοκρατία, η διαφάνεια, η εντιμότητα, το ενδιαφέρον για τον μέσο πολίτη, για τους αδύναμους της κοινωνίας μας. Η Βίβλος αναξιοπιστίας της νεοδημοκρατικής διακυβέρνησης που εκπόνησε το ΠΑΣΟΚ για τα τρία χρόνια της Νέας Δημοκρατίας στην εξουσία αποτελεί ένα ξεκάθαρο και συγχρόνως συγκλονιστικό ντοκουμέντο για την διάφευση των δεσμεύσεων της απέναντι στον ελληνικό λαό. Η Νέα Δημοκρατία αποδόμησε συστηματικά ό,τι είχε επιτύχει το ΠΑΣΟΚ για την Ελλάδα και την Ελληνική κοινωνία με τις θυσίες του Ελληνικού λαού. Αυτοί που κατηγορούσαν το ΠΑΣΟΚ ως καθεστώς μέσα σε τρία χρόνια ανέπτυξαν μια ολόπλευρη στρατηγική για να γίνουν πράγματι οι ίδιοι καθεστώς. Αυτοί που ευαγγελίζονταν μια πολιτική αλληλεγγύης προς τους

μισθωτούς, τους άνεργους, τους αγρότες, τους φορολογούμενους, τους συνταξιούχους δρομολόγησαν την εισροή του παραγόμενου πλούτου στην εύπορη κοινωνία και στα επιλεγμένα πελατειακά της δίκτυα. Αυτοί που εμφανίζονταν ως εισαγγελείς κατά της αδιαφάνειας και της διαφθοράς αποκαλύπτονται αρχιμάστορες της. [ή] [έκθετοι ανεπανόρθωτα στη συνείδηση της κοινωνίας.]

2. Πολιτική δεν είναι ένα συνοθύλευμα υποσχέσεων με μόνο γνώμονα την δημιουργία εντυπώσεων για την αναρρίχηση στην εξουσία. Δεν είναι ένας γυμνός τακτικισμός με οδηγό το τι λένε οι δημοσκοπήσεις προκειμένου να διατηρηθούμε στην εξουσία. Πολιτική είναι το σχέδιο για το πώς θέλουμε να διαμορφώσουμε την κοινωνία στην οποία ζούμε, τα μέσα που επιλέγουμε και η προσπάθεια για την εφαρμογή του.
3. Η ελληνική κοινωνία βρίσκεται αντιμέτωπη με αβεβαιότητες και προκλήσεις που απορρέουν από την μεταβατικότητα της εποχής μας σε μια νέα πραγματικότητα. Όμως τι συμβαίνει σήμερα;

Μιλάμε για τις αρνητικές συνέπειες της παγκοσμιοποίησης, για τις ταχύτατες αλλαγές που επιφέρουν οι νέες τεχνολογίες, αλλού για στασιμότητα ή αδιέξοδα σε χρόνια προβλήματα που δρουν ανασταλτικά στους εθνικούς σχεδιασμούς μας κι αλλού για εντυπωσιακές εξελίξεις όπως των μεταναστευτικών ρευμάτων ή ακόμα αυτές στην Κίνα που σύντομα θα έχουν επιπτώσεις και στα εσωτερικά μας. Μιλάμε για τα εγγενή προβλήματα στη χώρα μας. Για τις στρεβλώσεις του πολιτικού μας συστήματος, για φαινόμενα κρίσης στην λειτουργία των θεσμών και των διαδικασιών δημοκρατίας, για πολιτικές και καταστάσεις που έχουν εξαντλήσει

τον κύκλο της ζωής τους και απαιτούν τομές και αποφάσεις. Όπως στην παιδεία και στην απασχόληση, στο κοινωνικό κράτος, στην περιβαλλοντική προστασία. Παρακολουθούμε πως διολισθαίνουμε σε μια πορεία απαξίωσης αρχών. Αρχών που αποτελούν αναγκαίο ιστό για τη συνοχή και την πρόοδο κάθε κοινωνίας.

Μιλάμε και παρακολουθούμε.

Μέχρι σήμερα στα τρία χρόνια της νεοδημοκρατικής διακυβέρνησης διαπιστώνουμε να απουσιάζει ^{οποιαδήποτε} ~~ένα~~ εθνικό σχέδιο ^{είναι} που με αξιοπιστία και συγκεκριμένες απαντήσεις θα ~~δώσει~~ ^{είναι} διέξοδο στις αβεβαιότητες και τις προκλήσεις που είτε έρχονται από το εξωτερικό, είτε αποτελούν εγγενή προβλήματα της ελληνικής πραγματικότητας. **Πρέπει να βγούμε από αυτό το τέλμα.**

4. Για μας τους σοσιαλιστές η πρόκληση είναι διπλή. Δεν μας αρκεί μια οποιαδήποτε απάντηση στις σύγχρονες ανάγκες και προκλήσεις. Χρειαζόμαστε ένα σχέδιο ^{που απαντά} ~~που απαντά~~ σύμφωνα με τις πάγιες αξίες και τις αρχές μας, που όμως με νέα μέσα και πολιτικές ^{θα αναζητήσει} ~~επιδιώκει~~ ^{επιδιώκει} ~~αποτελεσματικότητα και~~ ^{αγκαλιάζει} ~~ατούς~~. Ένα σχέδιο που αναχαιτίζει τις πολιτικές του νεοφιλελευθερισμού και των κάθε λογής μορφών συντηρητισμού, που ανατρέπεται τις πρακτικές του αυτόματου πιλότου, τους τακτικισμούς και την κοντόφθαλμη διαχείριση του σήμερα. Η σημαία της μεταρρύθμισης ήταν προνόμιο των σοσιαλιστικών δυνάμεων που επί έναν αιώνα σφράγισαν τις εξελίξεις στις χώρες της Ευρώπης. Τα τελευταία χρόνια πέρασε με επικοινωνιακά τεχνάσματα αλλά και από δικές μας αμέλειες στα χέρια των συντηρητικών

δυνάμεων. Όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και στις άλλες ανεπτυγμένες χώρες της δύσης.

Η μεταρρύθμιση στα χέρια της Ν.Δ. είναι μια απροκάλυπτη προσπάθεια επιστροφής στο παρελθόν, είναι η μετάλλαξη της έννοιας του δημοσίου συμφέροντος σε συμφέρον των ολίγων. Ο κατακερματισμός του κοινωνικού ιστού. Η μετωπική σύγκρουση κοινωνικών ομάδων μεταξύ τους. Η αναβίωση διαχωριστικών γραμμών ^{στην απασχόληση και στην ανεργία.} χάριν των δικών τους παιδιών. Η στυγνή ιδεολογία της νεοφιλελεύθερης αγοράς που ωθείται να διαβρώσει κοινωνικές κατακτήσεις, πολιτισμικά αγαθά, θεσμούς δημοκρατίας.

Οργανωτικά, οικονομικά, διαγνώσεις, αλλαγές, νέες.

Πρέπει να ανακτήσουμε τη σημαία της μεταρρύθμισης ^{είχαμε} προβάλλοντα ^{προβλήματα} ένα αξιόπιστο όραμα για την ελληνική κοινωνία. Για ανάπτυξη με κοινωνική συνοχή. Για ενδυνάμωση της δημοκρατίας. Για μια Ελλάδα με ^{κλιμακωτά} κύρος και ^{δυνατότητα} ισχύ στην Ένωση και στην ευρύτερη γεωπολιτική περιοχή ^{της}. Να ^{επιδιώκουμε} διευρύνουμε τον κοινωνικό διάλογο με όλους τους πολίτες, να φέρουμε την πραγματική πολιτική στην ημερησία διάταξη. ^{να λησμονήσουμε} Να συνθέσουμε ~~όλα~~ μαζί ένα σχέδιο για μια ισχυρή Ελλάδα και μια δίκαιη κοινωνία.

γιατί είναι

Σύντροφοι και Συντρόφισσες,

5. Θα σταθώ σε ορισμένα κεντρικά ζητήματα απ' όσα θίγονται στο Προγραμματικό πλαίσιο μας.

Βάση για οποιαδήποτε ολοκληρωμένη πολιτική με αποτελεσματικότητα και βιωσιμότητα σε βάθος χρόνου είναι η

υγίης και ανταγωνιστική οικονομία. Αυτό δεν ισχύει ως προϋπόθεση μόνο για οιαδήποτε τομεακή πολιτική που θέλει να έχει και αναδιανεμητικό χαρακτήρα ή έστω για κάθε μεγάλη μεταρρυθμιστική πολιτική που συνεπάγεται αναπόφευκτα και υψηλές δαπάνες. Ισχύει και για πολιτικές που εκ πρώτης όψεως δεν συνδέονται με την πορεία της οικονομίας, όπως π.χ. η εξωτερική πολιτική, η αμυντική πολιτική, η διαπραγματευτική μας ικανότητα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το πολιτικό μας κύρος στον χειρισμό των εθνικών θεμάτων ή στην ευρύτερη ζώνη της Ν.Α. Ευρώπης.

Ο τυχοδιωκτικός χειρισμός της λεγόμενης απογραφής εξέθεσε διεθνώς τη χώρα, έβαλε την οικονομία σε επιτήρηση και ολοκληρώθηκε με την ανακήρυξη της αναθεώρησης του ΑΕΠ ως δια μαγείας κατά 25% με αποτέλεσμα να καλούμαστε να επιστρέψουμε μερικά δισ ευρώ στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

ήρθε
1994-2004

~~αναμείβει~~ ~~η~~ ~~ανάμειξη~~ ~~ή~~ ~~είναι~~ ~~κατά~~ ~~10~~ ~~%~~ ~~χρόνια~~
~~ολοκληρώθηκε με την ανακήρυξη της αναθεώρησης του ΑΕΠ ως~~
~~δια μαγείας κατά 25% με αποτέλεσμα να καλούμαστε να~~

Σαφινά
χρόνια

αυτοματίζε

Κατά την διακυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας το δημόσιο χρέος εκτινάχθηκε από τα 183 δισ Ευρώ με ~~πιτωτική τάση το 2003~~ στα 234 δισ Ευρώ το 2007 που σημαίνει για κάθε Έλληνα πολίτη μια αύξηση από 18.000 Ευρώ το 2003 στα 23.000 Ευρώ το 2007. Μέσα σε τρία χρόνια η ελληνική οικονομία υποβιβάστηκε κατά 12 θέσεις στον πίνακα ανταγωνιστικότητας της ανάπτυξης και κατέβηκε από την 35^η στην 47^η θέση, ενώ συγχρόνως έχασε 10 θέσεις στο πίνακα επιχειρηματικής ανταγωνιστικότητας στα τρία χρόνια από το 2003 έως το 2006. Στην ίδια περίοδο το κόστος διαβίωσης της μέσης ελληνικής οικογένειας αυξήθηκε κατά 26,8% όταν το μηνιαίο εισόδημα της αυξήθηκε κατά 14,4%. Το αγροτικό εισόδημα μειώθηκε πάνω από 17%. Οι όποιες επιδόσεις της

Ελληνικής Οικονομίας στηρίζονται στις επιπτώσεις που έχει για την χώρα μας η ανάκαμψη της διεθνούς οικονομίας τα τελευταία χρόνια και στις εντυπώσεις που μπορεί η Νέα Δημοκρατία έντεχνα να καλλιεργεί στηριζόμενη στην δυναμική των επενδύσεων του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. *α>- φέως είναι Νεοφιλική.*

Χρειαζόμαστε **μια νέα πορεία στην οικονομία** που να αποκαθιστά μια πραγματική σχέση εμπιστοσύνης του πολίτη, των εταίρων μας στην Ένωση και του επιχειρηματικού κόσμου στις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας.

6. Σήμερα το κρίσιμο ερώτημα που τίθεται είναι με ποιες πολιτικές στηρίζουμε την επιχειρηματικότητα αλλά και συγχρόνως αποτρέπουμε τις αρνητικές κοινωνικές και οικολογικές επιπτώσεις από την ανάπτυξή της. Ή αντίστροφα μέχρι που θέτουμε περιορισμούς στην επιχειρηματικότητα χάριν προστασίας κοινωνικών αγαθών, χωρίς να προκαλούμε την συρρίκνωση ή την μετεγκατάσταση εκτός συνόρων των επιχειρήσεων με όλες τις αρνητικές συνέπειες στην ανεργία, στους ρυθμούς ανάπτυξης, ευρύτερα στην κοινωνία. Πως επιτυγχάνουμε αυτόν τον κεφαλαιώδη συμβιβασμό χάριν της ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής, όταν βρισκόμαστε αντιμέτωποι μ' έναν αγώνα δρόμου για ανταγωνιστικότητα πέρα από τα σύνορά μας.

Για παράδειγμα: Αρκεί άραγε ένα πολύπλευρο εθνικό σχέδιο που θα δώσει συνέχεια στην πολιτική μας για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και την ενίσχυση της επιχειρηματικότητάς τους; Σίγουρα είναι ζωτικής σημασίας ανάγκη. Η αναζήτηση όμως των απαντήσεων δεν μπορεί να εξαντληθεί σε εθνικό επίπεδο αφού η

αιτία του προβλήματος βρίσκεται κυρίως στο υπερεθνικό επίπεδο. Κι αυτό δεν ισχύει μόνο για τις πολιτικές χάριν των μικρομεσαίων επιχειρήσεων αλλά και για κάθε πολιτική που συναρτάται με την αναπτυξιακή προσπάθεια. Εθνικές πολιτικές που συμπλέουν και συμπληρώνουν ευρωπαϊκές πολιτικές, διάλογος και συναινετικές αντιλήψεις μεταξύ των κοινωνικών εταίρων είναι ο μονόδρομος για να βγούμε από τις αντιφάσεις και τα αδιέξοδα της σύγχρονης πραγματικότητας. Χρειαζόμαστε να οικοδομήσουμε **μια συλλογική ευθύνη** ως περιεχόμενο ενός **σύγχρονου πατριωτισμού** για την Ελλάδα και την κοινωνία μας.

7. Οι αντιλήψεις της κοινωνικής δικαιοσύνης κατάφεραν να ελέγξουν τις αρνητικές επιπτώσεις του παραδοσιακού καπιταλισμού που γνωρίσαμε στις προηγούμενες δεκαετίες με την οικοδόμηση του κοινωνικού μοντέλου στις ανεπτυγμένες οικονομίες της Ευρώπης. Ο μεταλλαγμένος καπιταλισμός στην εποχή της παγκοσμιοποίησης και των νέων τεχνολογιών μπορεί ίσως να παράγει περισσότερο και ταχύτερα πλούτο με τις κάθε λογής «απελευθερώσεις» π.χ. στην αγορά αγαθών, στις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, στις διακρατικές οικονομικές σχέσεις, όμως με ανάλογη ταχύτητα αυξάνονται οι οικονομικές ανισότητες και η κοινωνική αστάθεια. Υπονομεύεται η ^{επίθεση} ~~αξία~~ της ^{κοινωνίας} ~~ισότητας~~ και κατ' επέκταση η πίστη στη δημοκρατία πράγμα που επιτρέπει να ανθούν φαινόμενα εθνικισμού και λαϊκισμού. Οι αντιλήψεις της κοινωνικής δικαιοσύνης δυσκολεύονται να απαντήσουν με ανάλογη αποτελεσματικότητα και ταχύτητα στα νέα φαινόμενα ανισότητας και αβεβαιοτήτων. Η επανεθνικοποίηση οικονομικών χώρων, η επαναφορά κάθε λογής μέτρων

προστατευτισμού και περιορισμών αποτελεί χίμαιρα και σίγουρη συνταγή ήττας.

) *ελαφίς*

Για μας τους σοσιαλιστές το πρόταγμα της ~~δικαιοσύνης~~ *ως κοινωνική ισορροπία* βάζει επιτακτικά την ανάγκη μιας μεγάλης προσπάθειας. Χρειαζόμαστε νέες προσεγγίσεις για να αρθρώσουμε έναν νέο κοινωνικό ιστό ασφάλειας. Το προγραμματικό μας σχέδιο διατρέχεται σε όλες του τις πτυχές από αυτήν την αρχή καταθέτοντας προτάσεις και επιλογές που απαντούν στις ανασφάλειες, τους κινδύνους, τις προκλήσεις της σημερινής εποχής. Η επιτυχία του ωστόσο δεν θα εξαρτηθεί μόνο από την πίστη μας ή την συνέπειά μας κατά την εφαρμογή του. Η προσπάθειά μας θα εξαρτηθεί και από το κατά πόσο θα αναπτύξουμε μια ισοδύναμη στρατηγική στο επίπεδο της Ένωσης. Το πρόβλημα της παγκοσμιοποίησης και των συνεπειών της είναι πρόβλημα υπερεθνικό και απαιτεί αντιμετώπιση κυρίως σε υπερεθνικό επίπεδο. Η παγκοσμιοποίηση επιτυγχάνει δημιουργώντας φοβικές κοινωνίες να τις κλείνει στον εαυτό τους, να ωθεί τις ηγεσίες τους σε αναζήτηση εθνικών απαντήσεων. Αυτό την συμφέρει αυτό επιδιώκει. Η αντεπίθεση πρέπει ν' αναπτυχθεί σε υπερεθνικό επίπεδο, στην Ευρωπαϊκή Ένωση πρωτίστως αλλά και με διεθνείς συνεργασίες σε άλλους οργανισμούς.

Ανάλογης σημασίας προτεραιότητες βάζει σήμερα ο στόχος για μια βιώσιμη ανάπτυξη. (Γιαννίσης....)

Θέλει για να λησυχούσε

Χρειαζόμαστε συγκέντρωση δυνάμεων, μέσων και πολιτικών γύρω από ~~αυτούς τους στόχους~~. Χρειαζόμαστε να τους ιεραρχήσουμε ~~ως~~ ~~στο~~ ~~στόχους~~ ~~ισοδύναμους~~ ~~με~~ ~~εκείνο~~ ~~της~~ ~~ανάπτυξης~~, ~~ώστε~~ ~~από~~ ~~το~~ ~~περίσσευμα~~ ~~της~~ ~~οικονομίας~~ να τους χρηματοδοτήσουμε γενναία με

τους αναγκαίους πόρους. Αν στη δεκαετία του '90 οι ανάγκες της χώρας και οι εξελίξεις επέβαλλαν ως πρώτη προτεραιότητα την ένταξή μας στην ΟΝΕ σήμερα αντίστοιχη προτεραιότητα πρέπει να είναι η **ανάπτυξη με κοινωνική συνοχή και περιβαλλοντική ευαισθησία**.

8. Στρατηγικής σημασίας πολιτική για την προώθηση αυτού του στόχου είναι η πολιτική **για την κοινωνία και οικονομία της γνώσης**. Χάρης στην ταχύτητα με την οποία παράγονται και εφαρμόζονται οι νέες γνώσεις στην οικονομική εξέλιξη, έχουν αλλάξει ριζικά τα υποδείγματα της οικονομικής ανάπτυξης και οι πολιτικές που εφαρμόζονται σε όλους σχεδόν τους τομείς. Πολιτικές που θεωρούνταν στο παρελθόν ανεξάρτητες μεταξύ τους, συνδέονται σήμερα με το κοινό υπόβαθρο που αφορά την παραγωγή, την διάδοση (μεταφορά) και την εφαρμογή των νέων γνώσεων.

αυτονομία

Η κοινωνία και η οικονομία της γνώσης αποτελούν το μεγάλο ζητούμενο στη σύγχρονη πραγματικότητα, ο βαθμός κατάκτησης τους, το συγκριτικό πλεονέκτημα κάθε κοινωνίας απέναντι στις άλλες για το μέλλον της και τις προοπτικές της. Πρέπει να καταλήξουμε σ' ένα πλαίσιο για το ποια παιδεία χρειαζόμαστε στον 21^ο αιώνα. Η Νέα Δημοκρατία τραυμάτισε με τους χειρισμούς της τις προϋποθέσεις για να οδηγήσουμε με την μεγαλύτερη δυνατή συναίνεση σε επιλογές και απαντήσεις που θέτει η νέα παγκόσμια πραγματικότητα της ανταγωνιστικότητας, των μετρήσιμων στόχων, των επιδόσεων που μεταφράζονται σε ωφέληματα για τους πολίτες. Το αποτέλεσμα της μεταρρυθμιστικής της προσπάθειας

είναι ένα έωλο σχήμα, μια αποτυχία συγκαλυμμένη από ένα νόμο για να σωθούν τα προσχήματα μιας δήθεν μεταρρύθμισης.

Το ΠΑΣΟΚ οφείλει να προχωρήσει σ' έναν συνολικό επανασχεδιασμό για την αναβάθμιση της παιδείας, ιδιαίτερα της δημόσιας παιδείας. Ν' ανοίξει νηφάλια και με τόλμη τον δημόσιο διάλογο σε μια πολωμένη κοινότητα διδασκόντων και διδασκομένων. Να αναδείξει τα κρίσιμα διλήμματα, να πείσει για τις αδήριτες προϋποθέσεις και ανάγκες για να μην περιθωριοποιηθούμε για την επόμενη γενιά ως χώρα και ως κοινωνία. Να συζητήσουμε όχι μόνο για θέματα ώριμα όπως η αναβάθμιση της δημόσιας παιδείας ή η αυτοτέλεια των ΑΕΙ με ανάλογους θεσμούς λογοδοσίας αλλά και για άλλα όχι τόσο αυτονόητα. Θέλουμε μια ανταγωνιστική ή μια βολική παιδεία; Πως ζυγιάζουμε και πως συνθέτουμε ισοδύναμες αρχές όπως εκείνη της ισότητας με εκείνη της ελευθερίας. Αν συμφωνούμε στην ανάγκη αύξησης των δαπανών για την παιδεία, είμαστε σύμφωνοι και σε ποια κατεύθυνση θα πρέπει να δρομολογηθούν;

Να συζητήσουμε ακόμη και για θέματα ταμπού που σε άλλες προηγμένες χώρες αποτελούν κάτι αυτονόητο και κεκτημένο. Για παράδειγμα: Πόσο υψηλά θέτουμε τον πήχη των προϋποθέσεων και των εγγυήσεων για τα μη κρατικά Πανεπιστήμια ώστε να παρέχουν υψηλών προδιαγραφών παιδεία. Κι ακόμα: Ανά τον κόσμο περισσότερες γνώσεις παράγονται πλέον στις επιχειρήσεις, από τις οποίες και αξιοποιούνται, παρά στο εκπαιδευτικό σύστημα. Ταυτόχρονα, μέσα από την τριτοβάθμια εκπαίδευση ξεπηδούν νέες επιχειρηματικές πρωτοβουλίες που εμπλουτίζουν τον παραγωγικό ιστό. Στις πιο αναπτυγμένες χώρες, όπως είναι η Σουηδία και η Ελβετία, οι ΗΠΑ και η Ιαπωνία, τα 2/3 ως 3/4

Πρωτοβουλίες

Δημ.

~~Δημ.~~

υπόψη

πρωτοβουλίας

α

ΠΑΣΟΚ

φ.δ.κ.

Πρωτοβουλίες

πρωτοβουλίας

περίπου της εγχώριας δαπάνης για έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη καλύπτεται από τις επιχειρήσεις. Εμείς πως στεκόμαστε απέναντι σ' αυτή την πρόκληση;

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, θέτοντας ποσοτικούς στόχους για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της, θεώρησε ότι οι δαπάνες για έρευνα πρέπει να αυξηθούν στο 3% του ΑΕΠ ως το 2010, αλλά οι επιχειρήσεις θα πρέπει να καλύπτουν τα 2/3 της χρηματοδότησης. Εμείς πως αντιμετωπίζουμε αυτή την πραγματικότητα; Με ποιο σχέδιο μπορούμε ν' ανταποκριθούμε σ' αυτούς τους στόχους;

Το μεγάλο έλλειμμα της Ελλάδας και σημαντικό εμπόδιο για τη δόμηση της κοινωνίας της γνώσης βρίσκεται στην δια βίου εκπαίδευση. Το έλλειμμα αυτό πρέπει να αντιμετωπιστεί άμεσα, κινητοποιώντας όλες τις διαθέσιμες δυνάμεις. Εμποτισμένη η κοινωνία μας από την παραδοσιακή αντίληψη για την γνώση, δεν αντιλαμβάνεται επαρκώς την ανάγκη συνεχούς ανανέωσης των γνωσιακών εφοδίων κάθε ατόμου. Πολλά σεμινάρια συνεχιζόμενης κατάρτισης που επιχορηγούνται από τα προγράμματα του Κοινωνικού Ταμείου καταλήγουν σε απλές επιδοτήσεις ανέργων ή μισθολογικές ενισχύσεις εργαζομένων. Η συστηματική αξιολόγηση της ποιότητας των σεμιναρίων και των καταρτιζομένων είναι απαραίτητη για την αλλαγή της εικόνας που έχει ο χώρος αυτός στους περισσότερους κοινούς πολίτες. Το ζητούμενο είναι το ποιοτικό περιεχόμενο και η αποτελεσματικότητα του θεσμού της δια βίου εκπαίδευσης.

9. Όλα τα ζητήματα στα οποία αναφέρθηκα και όχι μόνο αυτό της κοινωνίας της γνώσης έχουν άμεσες συνέπειες στο κεντρικό

ζήτημα που τραυματίζει την κοινωνία μας. Το πρόβλημα της απασχόλησης. Από τις απαντήσεις στα διλήμματα και στις προκλήσεις εξαρτώνται και οι επιπτώσεις τους στην ανεργία, στον κοινωνικό αποκλεισμό, στην φτώχεια(Γιαννίσης).....

10. Το πρόβλημα της ανάπτυξης της Ελλάδας και της ευημερίας όλων των πολιτών της δεν εξαντλείται δίνοντας έμφαση μόνο στην οικονομία και σε μια πολιτική γνώσης για όλους. Έχουμε υστέρηση σε όλους τους επιμέρους τομείς της οικονομικής ζωής, της κοινωνικής οργάνωσης, της δημόσιας ζωής μας. Χρειαζόμαστε γι' αυτό μια συνολική προσπάθεια σε όλους τους τομείς που ασκείται πολιτική. Ιδιαίτερα στη σύγχρονη εποχή όπου καμιά πολιτική δεν αναπτύσσεται στα δικά της στεγανά αλλά επηρεάζεται αποφασιστικά από την κατεύθυνση και την αποτελεσματικότητα άλλων συντελεστών πολιτικής.

Είναι προφανές ότι μια από τις μεγαλύτερες προσπάθειες της πρόσφατης διακυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ, η στρατηγική της σύγκλισης της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας προς τα αντίστοιχα μέσα επίπεδα των χωρών της Ένωσης εγκαταλείφθηκε από την Νέα Δημοκρατία παρά τα αδιαμφισβήτητα μέχρι το 2004 αποτελέσματά της. Όπως εγκαταλείφθηκε και το σχέδιο σύγκλισης που δόθηκε στη δημοσιότητα το φθινόπωρο του 2003 για την επόμενη δεκαετία. Ένα σχέδιο που μπορούσε να αξιοποιηθεί από όποια κυβέρνηση κι αν αναδεικνυόταν στις εκλογές του 2004. Συγκρίνοντας τις επιδόσεις της τελευταίας τριετίας της διακυβέρνησης ΠΑΣΟΚ με εκείνες της τρέχουσας τριετίας της Νέας Δημοκρατίας σε σχέση με τους μέσους όρους της Ένωσης σύμφωνα με τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τι

διαπιστώνουμε; Επιδείνωση στο κλείσιμο της ψαλίδας ανεργίας και στην απόκλιση πληθωρισμού ΑΕΠ, εξασθένηση στο προβάδισμα ανάπτυξης και επενδύσεων, επιβράδυνση στην παραγωγικότητα εργασίας και στη βελτίωση βιοτικού επιπέδου, διεύρυνση της φοροδιαφυγής και των περιφερειακών ανισοτήτων. Τι βλέπουμε ακόμα; Ένα κατόπιν του άλλου τα νέα κράτη μέλη να ξεπερνούν πολύ σοβαρότερες αδυναμίες από τις δικές μας και να μας υποσκελίζουν. Πρέπει να υψώσουμε ως προτεραιότητα και πάλι **τον στόχο της σύγκλισης**. Να εμπνεύσουμε ξανά στην κοινωνία μας αγωνιστική διάθεση. Να δώσουμε δυναμική σε όλους τους συντελεστές της που πασχίζουν για ένα καλύτερο αύριο για όλους μας, για την γενιά που έρχεται μετά από μας. Ο στόχος της σύγκλισης μας φέρνει πιο κοντά, κάνει πραγματικότητα το σύνθημα μας για μια δίκαιη κοινωνία για μια δυνατή Ελλάδα.

αξιοποίηση
πληθωρισμού

11. Σε πρόσφατη δημόσια παρέμβαση μου πριν μερικούς μήνες υπό τον τίτλο «η δημοκρατία σε κρίση;» επικεντρώθηκα στην παθογένεια του πολιτικού συστήματος και στην επιτακτική ανάγκη εκσυγχρονισμού του. Επισήμανα μεταξύ άλλων την αποστασιοποίηση των πολιτών από την πολιτική και τον κίνδυνο αποπολιτικοποίησης της κοινωνίας μας. Σε μια εποχή μεγάλων οικονομικών μεταβολών και κοινωνικών ανακατατάξεων, αντιμέτωποι με τις προκλήσεις και τις αβεβαιότητες που διανοίγονται από την παγκοσμιοποίηση και τις νέες τεχνολογίες οι πολίτες αναδιπλώνονται, αποσύρονται. Αντί να καθορίζουν όλο και περισσότερο καθορίζονται. Το αποτέλεσμα είναι να υποσκάπτονται οι θεμελιώδεις λειτουργίες της δημοκρατίας.

Η αδυναμία ή η σκόπιμη αποφυγή μακροχρόνιων σχεδιασμών πολιτικής, η διστακτικότητα των ηγεσιών ν' αναλάβουν την ευθύνη να ηγηθούν των αναγκαίων αλλαγών και προσαρμογών στα νέα δεδομένα, οι πολυσυλλεκτικές τακτικές και η θεωρία του πολιτικού κόστους τείνουν να αναδειχθούν σε κυρίαρχα γνωρίσματα του πολιτικού μας συστήματος. Τέτοιες δοκιμασμένες συνταγές δεν προσφέρουν εντέλει υπηρεσία στην πρόοδο της κοινωνίας και στις προοπτικές της.

Πρέπει ν' αντιδράσουμε σ' αυτήν την εξέλιξη. Εμείς στο ΠΑΣΟΚ οφείλουμε να πρωτοστατήσουμε για την επαναπολιτικοποίηση της πολιτικής. Να διαμορφώσουμε μακρόπνοο σχέδιο για την κοινωνία και την Ελλάδα που θέλουμε στο ξεκίνημα του 21^{ου} αιώνα. Με σαφείς και συγκεκριμένες θέσεις. Να επιλέξουμε τομές με τόλμη εκεί που η νέα πραγματικότητα τις επιβάλλει. Να τις παλέψουμε με συνέπεια και επιμονή μέσα και μαζί με την κοινωνία. Να τις συνδιαμορφώσουμε, όχι να τις υπαγορεύσουμε. Να δημιουργήσουμε έτσι την τόσο ζωτική κοινωνική δυναμική για την συμμετοχή στις πολιτικές διαδικασίες, για την έξοδο από την κρίση, για ένα καινούργιο ίσως πρωτόγνωρο βηματισμό προόδου. Για να κερδίσουμε τελικά το στοίχημα μας με το αύριο του τόπου μας.

Υπογραμμίζω τη φράση μου «να τις συνδιαμορφώσουμε». Η αίσθηση της μεγάλης πλειοψηφίας των πολιτών είναι ότι η γνώμη τους μετρά κάθε τέσσερα χρόνια στις εκλογές. Στο ενδιάμεσο διάστημα κανείς δεν ενδιαφέρεται να τους ακούσει. Αλλά και η διοίκηση -κεντρική και τοπική αυτοδιοίκηση- αδυνατεί να αντεπεξεχθεί στις ανάγκες τους και στα καθήκοντά της, καθώς

αυτά είναι ή γίνονται όλο και πιο σύνθετα. Το συμπέρασμα είναι ξεκάθαρο: Αν και υπάρχει μια πλειάδα μεταρρυθμίσεων που ξεκίνησαν επί κυβερνήσεων ΠΑΣΟΚ και άνοιξαν τον δρόμο σ' αυτήν την κατεύθυνση, το έλλειμμα εξακολουθεί να υπάρχει. Στη συνείδηση μάλιστα του πολίτη μεγαλώνει η αίσθηση της αδυναμίας του να επηρεάζει τα πράγματα, να συνδιαμορφώνει εξελίξεις.

Πρέπει ν' αναζητηθούν καινούργιοι θεσμοί λειτουργίας της πολιτείας, νέοι τρόποι εκπροσώπησης και συμμετοχής των πολιτών που να επιτρέπουν την σύμπραξη τους στην διαμόρφωση αλλά και στην εφαρμογή των πολιτικών. Να υιοθετήσουμε περισσότερες διαδικασίες διαβουλεύσεων, ακροάσεων και δημοσίων συζητήσεων, ώστε να εξασφαλίζουμε την ευρύτερη δυνατή νομιμοποίηση αλλά και μεγαλύτερη αποδοχή των λαμβανομένων αποφάσεων. Να προχωρήσουμε στην ανάθεση συγκεκριμένων αποστολών αλλά και μονιμότερου έργου στην κοινωνία των πολιτών, στις διάφορες οργανώσεις και στις πρωτοβουλίες της που την συγκροτούν και μάλιστα σε όσο το δυνατόν περισσότερους τομείς. Το νέο ζητούμενο της εποχής μας είναι η **«συμμετοχική δημοκρατία»**.

Η αρχή της «συμμετοχικής δημοκρατίας» πρέπει να εκφραστεί σ' ένα πολυσχιδές σχέδιο που θα διατρέχει στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό το σύνολο των πολιτικών, όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης. Για παράδειγμα: Η κοινωνική πρόνοια είναι ένας τομέας μιας ήδη υπαρκτής μεταβίβασης εξουσιών με τα Κέντρα Κοινωνικής Υποστήριξης και Κατάρτισης. Έχει ωστόσο περιθώρια βελτίωσης και ενδυνάμωσης. Ανάλογη μεταβίβαση εξουσιών μπορεί να υπάρξει σε θέματα ποιότητας ζωής, προστασίας του καταναλωτή,

προστασίας του πολίτη ευρύτερα στην καθημερινότητά του. Τα πράγματα θα ήταν σίγουρα διαφορετικά αν στις επιχειρήσεις κοινής ωφελείας υπήρχε ένα συμβούλιο καταναλωτών που θα εξέφραζε τα αιτήματά τους. Αλλά και σε τοπικό επίπεδο θα μπορούσαν να δημιουργηθούν εκπροσωπήσεις πολιτών σε κάθε δήμο ή και διαμέρισμα προκειμένου να δρα πιο αποτελεσματικά στην ανταπόκριση παραπόνων ή προβλημάτων σε τοπικό επίπεδο.

Συναφές ζήτημα δημοκρατίας είναι η ανάγκη μεταφοράς αρμοδιοτήτων στην αυτοδιοίκηση. Επί κυβερνήσεων ΠΑΣΟΚ άνοιξε ο δρόμος με διαδοχικές μεταρρυθμίσεις για την αποκέντρωση και τον περιορισμό του κράτους σ' έναν επιτελικό ρόλο. Το σχέδιο Καποδιστριάς ήταν ένας από τους μεγάλους σταθμούς σ' αυτή την εξέλιξη. Στα τέλη της διακυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ κρίναμε ότι υπήρχε ανάγκη επανεξέτασης της δομής της αυτοδιοίκησης και του ρόλου των περιφερειών. Η εμπειρία του Καποδίστρια έδειχνε ότι μεγάλες τομές θα απαιτούσαν έναν επίπονο μακροχρόνιο κοινωνικό διάλογο, για τον οποίο τα χρονικά πλαίσια δεν επαρκούσαν. Οι ταχείες εξελίξεις στην παραγωγή, στις υποδομές μεταφορών, στις επικοινωνίες, στις τεχνολογικές διευκολύνσεις καθιστούν αυτό που ήταν κάποτε εύλογο, σήμερα παράλογο αναποτελεσματικό αλόγιστα δαπανηρό. Ο αριθμός των δήμων και κοινοτήτων των νομαρχιών και των περιφερειών είναι υπερβολικά μεγάλος. Ας κρατήσουμε στο επίκεντρο των προτεραιοτήτων μας τις ανάγκες και τα συμφέροντα του απλού πολίτη και να προχωρήσουμε με διάλογο και θάρρος.

Η μεταφορά αρμοδιοτήτων στην κοινωνία δεν είναι πανάκεια όπως δεν είναι πανάκεια η αποκέντρωση και η μεταφορά αρμοδιοτήτων στην αυτοδιοίκηση. Ενώ συμβάλλουν στην κινητοποίηση των πολιτών πρέπει να συνδέονται με προϋποθέσεις και εγγυήσεις για την προάσπιση του συμφέροντος του κοινωνικού συνόλου π.χ. τοπικιστικές αντιλήψεις ή εγωισμοί ιδιοτελείς αντιλήψεις κάποιων ομάδων που θα ανέτρεπαν πολεοδομικούς περιορισμούς, θα κατέστρεφαν το περιβάλλον, θα μετακύλιαν το κόστος της απόφασής τους σε άλλες κοινωνικές ομάδες ή στην επόμενη γενιά πρέπει να έχουν τους φραγμούς τους.

Ανθρώπινο δυναμικό με ειδικές γνώσεις, περισσότεροι πόροι είναι απαραίτητοι για να είναι αποτελεσματική η μεταφορά αρμοδιοτήτων στην αυτοδιοίκηση. Εξίσου σημαντική όμως όπως δείχνει η εμπειρία είναι η τήρηση κανόνων διαχείρισης και οι έλεγχοι προκειμένου να αποτραπούν τα φαινόμενα διαφθοράς που διαβρώνουν δήμους και νομαρχίες. Βρίσκω εποικοδομητική την πρόταση του Συμβουλίου της Ευρώπης για μια ευρεία εφαρμογή του θεσμού της λεγόμενης «οριζόντιας λογοδοσίας». Πρόκειται για θεσμούς και διαδικασίες που καθιστούν εφικτό τον διαρκή έλεγχο των αιρετών ηγεσιών σε εθνικό και τοπικό επίπεδο με την δημιουργία Ανεξάρτητων Αρχών, Συμβουλίων Εμπειρογνομόνων και Ελεγκτών που ελέγχουν τα ήδη υφιστάμενα ελεγκτικά όργανα. Χρειαζόμαστε ένα εξελισσόμενο σύστημα μηχανισμών ώστε είτε να αποτρέπει την διαφθορά είτε στην αντίθετη περίπτωση να καθιστά την εφαρμογή του υφιστάμενου συστήματος κυρώσεων αποτελεσματική.

Θα μπορούσα να αναφερθώ και σε άλλες πτυχές της συμμετοχικής δημοκρατίας ή της αποκέντρωσης καθώς και να επισημάνω τι πρέπει να προσέξουμε. Το συμπέρασμα όμως είναι ένα: Το κράτος δεν είναι σε θέση να εκπληρώσει τον ρόλο ενός πανταχού παρόντα προστάτη αλλά και δεν μπορεί να περιοριστεί στον ρόλο ενός παρατηρητή αποδυνάμωσης της δημοκρατίας. Η ευθύνη για ό,τι συμβαίνει αλλά και το δικαίωμα να το ορίσουν ανήκει και στους πολίτες. Η πολιτεία οφείλει να τους το αναγνωρίσει. Οι αυταρχικοί και εξουσιαστικοί τρόποι διοίκησης πρέπει να υποκατασταθούν από θεσμούς και διαδικασίες με κεντρικό περιεχόμενο την συνεννόηση, τον διάλογο με την κοινωνία, την αναζήτηση λύσεων με ευρύτερες συναινέσεις. Αυτό επιβάλλει το δημόσιο συμφέρον, η επαναπολιτικοποίηση της πολιτικής, η σύγχρονη δημοκρατία.

12. Η Ευρωπαϊκή στρατηγική της Ελλάδας αποτελεί κεντρικό πυλώνα για την μεγιστοποίηση των ωφελημάτων οποιασδήποτε εθνικής πολιτικής. Εξωτερική πολιτική, πολιτικής ασφάλειας, εθνικά ζητήματα, πολιτικές ανάπτυξης κι ευημερίας, αναδιανεμητικές πρακτικές, οικοδόμηση ενός νέου κοινωνικού κράτους απαντήσεις στις προκλήσεις που γεννά η παγκοσμιοποίηση, καθώς και στα όλο και περισσότερα ζητήματα που έχουν υπερεθνικές αιτίες, εξαρτώνται όχι μόνο από την θεσμική αλλά και από την πραγματική παρουσία μας στα κέντρα λήψης αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εξαρτώνται από την ικανότητά μας με τις θέσεις μας, τις συνολικές μας προσεγγίσεις, τις πρωτοβουλίες μας, τις πρακτικές μας να συνθέτουμε ένα πολύπλευρο σχεδιασμό για να επηρεάζουμε αποφάσεις και εξελίξεις.

Απτά δείγματα μιας τέτοιας αντίληψης έδωσε η Ελλάδα στην τελευταία δεκαετία διακυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ. Η ΟΝΕ, οι αποφάσεις του Ελσίνκι, οι ελληνοτουρκικές σχέσεις, η Ευρωπαϊκή προοπτική της Κύπρου, η συμβολή μας στις εξελίξεις στις γείτονες χώρες στα Βαλκάνια. Κι ακόμη και οι διαδοχικές αποφάσεις στις διασκέψεις Κορυφής της Ένωσης που έπαιρναν υπόψη κρίσιμα εθνικά συμφέροντα, όπως για παράδειγμα οι αποφάσεις για τον Ευρωστρατό ή την επίλυση του Κυπριακού ή τέλος η διαχείριση των κρίσεων και οι αποφάσεις που πάρθηκαν κατά την διάρκεια της Ελληνικής Προεδρίας είναι μόνο μερικά δείγματα μιας άλλης πραγματικότητας από αυτήν που ζούμε τώρα. Μια γκρίζα πραγματικότητα που εξαντλείται σε διευθετήσεις για εσωτερική κατανάλωση ή σε άσκοπες και απαξιωτικές αντιδικίες με τις υπηρεσίες της Ένωσης.

Πρέπει να ξαναφέρουμε στο προσκήνιο την Ευρωπαϊκή πολιτική της Ελλάδας. Να φέρουμε ξανά την Ελλάδα ως ισότιμο εταίρο στο κέντρο της λήψης των αποφάσεων των πρωτοβουλιών των εξελίξεων. Να δείξουμε και να αποδείξουμε ότι μας ενδιαφέρει η κοινή πορεία, η εμβάθυνση των πολιτικών της, το αύριο της Ένωσης και πολιτών της. Να καλλιεργήσουμε τις άτυπες συμμαχίες μας, να μετάσχουμε σε ήδη υπάρχοντα σχήματα επιμέρους συνεργασιών μεταξύ των εταίρων. Να κάνουμε αισθητή την συμβολή μας με τις ιδέες μας και την διαθεσιμότητα μας στο ένα ή στο άλλο ζήτημα που απασχολεί την Ένωση.

Τι κάνουμε αντί αυτών; Τίποτα. Παρακολουθούμε ως μοιραίοι εκδρομείς και κάνουμε αισθητή την παρουσία μας μόνο ως ενοχλητικοί συνήγοροι των ιδιαιτεροτήτων της εσωτερικής

πολιτικής μας. Η Ευρωπαϊκή πολιτική της Νέας Δημοκρατίας εξαντλείται στο ρητορικό ερώτημα: «Ποιος έβαλε πριν 25 χρόνια την Ελλάδα στην ΕΟΚ;» Η αναδίπλωση στους εαυτούς μας είναι η σίγουρη συνταγή για μια αδύναμη Ελλάδα. Μ' αυτή την προοπτική εμείς στο ΠΑΣΟΚ δεν πρόκειται ποτέ να συμβιβαστούμε. Αποδείξαμε στο παρελθόν πως μπορούμε να μπούμε στην τροχιά για **μια ισχυρή Ελλάδα**. Κι αυτή την σημαία είμαστε αποφασισμένοι να την υψώσουμε και πάλι.

13. Σύντροφοι και συντρόφισσες,

Από την ατζέντα της Ευρωπαϊκής πολιτικής μας -τις προοπτικές της Συνταγματικής Συνθήκης, των ενδυνάμωση της στρατηγικής της Λισσαβόνας, την ολοκλήρωση της ΟΝΕ, την Κοινωνική Ευρώπη- θέλω να σταθώ σε ένα κεντρικό θέμα. Η πολιτική έκφραση της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως διατυπώνεται διαχρονικά από τους ύπατους θεσμούς της δεν ήταν και δεν είναι στατική. Η Ένωση είναι κάθε φορά το άθροισμα και η σύνθεση των πολιτικών δυνάμεων που εκπροσωπούνται στα όργανά της. Από αυτήν εξαρτώνται η κατεύθυνσή της, η δυναμική της αλλά και οι αδυναμίες της. Μεγαλόπνοα, μακροχρόνια σχέδια γεννήθηκαν ελπιδοφόρα μέσα από συγκεκριμένες συγκυρίες. Συντηρήθηκαν, προχώρησαν ή αποδυναμώθηκαν στη συνέχεια ανάλογα με τους πολιτικούς συσχετισμούς που άλλαζαν στο πέρασμα του χρόνου. Για παράδειγμα το αρχικό σχέδιο της Λευκής Βίβλου του Ντελόρ, η ΟΝΕ που δεν ολοκληρώθηκε ως προς την οικονομική πτυχή της, η στρατηγική της Λισσαβόνας που έχασε την δυναμική της, η εγκατάλειψη της εμβάθυνσης των πολιτικών της Ένωσης όταν ολοκληρώθηκε η διεύρυνση με τις νέες χώρες.

Κεντρική αιτία γι' αυτά τα φαινόμενα υπήρξε και η απουσία κοινωνικής πίεσης προς τις ηγεσίες της Ένωσης για τήρηση μιας προδιαγεγραμμένης πορείας. **Το έλλειμμα δημοκρατίας** γινόταν κατ' επανάληψη και με αυτόν τον τρόπο αισθητό. Πρέπει ν' αλλάξουμε αυτήν την κατάσταση. Οι θεσμικές τροποποιήσεις που συζητούνται στο Σχέδιο Συντάγματος ή στην ενδεχόμενη αναθεώρηση του σχεδίου για να καλύψουν τα ελλείμματα δημοκρατίας είναι στη σωστή κατεύθυνση. Όμως δεν αρκούν. Πρέπει να συζητούμε ανοιχτά στον δημόσιο χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα κρίσιμα ζητήματα που βασανίζουν ή και απειλούν τις κοινωνίες μας. Οι πολίτες να αποκτήσουν την αίσθηση, να πεισθούν ότι εισακούγονται, ότι μπορούν να επηρεάζουν εξελίξεις και αποφάσεις. Για παράδειγμα: Να προσπαθήσουμε μαζί με άλλους εταίρους να συσπειρώσουμε τις προοδευτικές πολιτικές δυνάμεις, την κοινωνία των πολιτών, τις δυνάμεις της επιχειρηματικότητας και της εργασίας, προκειμένου να διαμορφώσουμε μια κοινή συνείδηση για την ανάγκη μιας συνολικής προσπάθειας σε ευρωπαϊκό επίπεδο στα ζητήματα της ανάπτυξης και του επαναπροσδιορισμού του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου.

Να δούμε στη συνέχεια που μπορεί να συναντηθούν σε συγκεκριμένες πολιτικές οι φιλελεύθερες αντιλήψεις με τα κοινωνικά ιδεώδη για μια πιο δίκαιη κοινωνία, για ένα ελπιδοφόρο αύριο ασφάλειας και προοπτικής.

Με ανάλογο τρόπο να συζητήσουμε και να πιέσουμε για απαντήσεις σε τόσα και τόσα ζητήματα που έχουν την αιτία τους σε υπερεθνικό επίπεδο και οι ηγεσίες της Ένωσης διστάζουν να

πάρουν αποφάσεις ή έχουν ανάγκη την στήριξη της Ευρωπαϊκής κοινωνίας που σήμερα απουσιάζει.

Σύντροφοι και συντρόφισσες,

14. Το Πρόγραμμα που έθεσε το ΠΑΣΟΚ σε διάλογο αποτελεί μια ολοκληρωμένη πρόταση προς την κοινωνία μας για το ποια Ελλάδα θέλουμε, σε ποιες κατευθύνσεις πρέπει να κινηθούμε.

Επιτυγχάνει να συνδυάσει το όραμα με τις αναγκαίες, τις συγκεκριμένες πολιτικές προσέγγισής του. Διέπεται από αξίες, έχει αρχές και ανανεώνει την εφαρμογή τους.

Η ισχυρή Ελλάδα, η δίκαιη κοινωνία, η κοινωνία της γνώσης, η κοινωνία της ανάπτυξης και της συνοχής μ' ένα σύγχρονο κοινωνικό κράτος και περιβαλλοντική ευαισθησία, ο εκσυγχρονισμός του πολιτικού συστήματος αρθρώνουν τα κρίσιμα και αναγκαία κέντρα βάρους για τις ανάγκες της σύγχρονης Ελλάδας και των συμπολιτών μας.

Επιτυγχάνει να ισορροπήσει τους άμεσους με τους μεσομακροπρόθεσμους στόχους κερδίζοντας αξιοπιστία για έναν πολιτικό σχεδιασμό με βάθος χρόνου.

Στέκεται με εγρήγορση κι ευθύνη απέναντι στις προσαρμογές που πρέπει να επιχειρήσουμε για να περάσουμε οριστικά στην νέα εποχή, σε μια πραγματικότητα ανάπτυξης και ευημερίας για όλους, ασφάλειας, ειρήνης και δημοκρατίας. Σε μια πιο ισχυρή κοινωνία σε όλες της εκφάνσεις.

Είναι ρεαλιστικό αλλά και φιλόδοξο. Και καλά κάνει. Για να συσπειρώσει πίσω του όσο περισσότερους πολίτες. Για να μεγιστοποιήσει την προσπάθεια, την επιμονή, την συνέπεια για την εφαρμογή του. Για να μεγιστοποιήσει τελικά τα ωφελήματα από την εφαρμογή του.

Το σχέδιο μας τέλος ανοίγει τους δρόμους για μια διαρκή διαβούλευση με την κοινωνία ώστε να μπορεί να εμπλουτισθεί και με άλλες παράλληλες συμπλέουσες σκέψεις. Συνεπείς με τις εξαγγελίες μας ας μην κλείσουμε σήμερα την διαβούλευση με την κοινωνία, την ζύμωση ή και την αντιπαράθεση γύρω από τις οριστικές του θέσεις.

Αυτό όμως δεν αλλάζει την πραγματικότητα: Είμαστε έτοιμοι για την εκλογική αναμέτρηση με τις άλλες πολιτικές δυνάμεις και ιδιαίτερα με τη Νέα Δημοκρατία, όποτε κι αν το επιτρέψουν οι εξελίξεις. Απέναντι στη σημερινή πραγματικότητα της διαρκούς διολίσθησης στο παρελθόν, της διαρκούς απαξίωσης για την μεγάλη πλειοψηφία του ελληνικού λαού όσων κατακτήθηκαν με θυσίες και με κόπο, το πρόγραμμά μας είναι σχέδιο **προοπτικής, ελπίδας, νίκης.**

Εμείς που σηκώσαμε τις σημαίες της «Αλλαγής» και του «Εκσυγχρονισμού», που καταγράψαμε στην ιστορία την προσφορά μας στην Ελλάδα και στην κοινωνία, που αποδείξαμε πως μπορούμε να εγγυηθούμε την συνέχεια και την ανανέωση μπορούμε και πάλι να σηκώσουμε την **σημαία της νίκης. Για για μια δίκαιη κοινωνία, για μια δυνατή Ελλάδα.**

Σύντροφοι και συντρόφισσες,

Θα προχωρήσω κι άλλο. Έχουμε ένα όραμα που μπορεί να δώσει πνοή για μια νέα πραγματικότητα στην Ελλάδα. Τολμώ γι' αυτό να πω ότι δεν μου αρκεί μια οριακή νίκη. Χρειαζόμαστε μια μεγάλη νίκη που δεν θα εξαντλείται μόνο σε ποσοστά υπεροχής έναντι της Νέας Δημοκρατίας. Μια νίκη που θα έχει με το μέρος της την κατανόηση ή έστω την ανοχή μιας πολύ μεγαλύτερης πλειοψηφίας για το νέο εγχείρημα του πολιτικού σχεδιασμού μας. Χρειάζεται γι' αυτό δουλειά, προκειμένου να εμπνεύσουμε την κοινωνία, να πείσουμε και να κερδίσουμε εμπιστοσύνη πέρα από τις παραδοσιακές εκλογικές δυνάμεις μας.

Υπό την καθοδήγηση του Γιώργου Παπανδρέου μπορούμε να μπούμε αγωνιστικά, συσπειρωμένοι στην τελική ευθεία. Από το χέρι μας εξαρτάται να γυρίσουμε σελίδα. Έχω την πεποίθηση ότι μπορούμε. Μπορούμε να προσφέρουμε στην Ελλάδα και στην ελληνική κοινωνία αυτό που πράγματι έχει ανάγκη. Ας παλέψουμε λοιπόν γι' αυτό. Αξίζει.